

3. Статистичні дані щодо населення України по роках. Сайт Державного комітету статистики // www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/ds/nas_rik/nas_u/nas_rik_u.html

4. *Трибушина Е.* Детское время // Корреспондент. — 2010. — № 4, 5 февраля. — С. 34—35.

5. Економіка знань та її перспективи для України: Наукова доповідь. / За ред. В. М. Гейця. — К.: НАН України, 2005.

6. *Gemmell N.* Externalities to higher education: a review of the new growth literature. // The National Committee of inquiry into Higher Education. Report 8. // www.ecsocman.edu.ru/db/msg/204480.html.

УДК 332.025.12

М. П. Торб'як

РЕГІОНАЛЬНА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА У КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНИХ АНТИКРИЗОВИХ ЗАХОДІВ

Функціонування та розвиток економіки України в кризовій ситуації є можливим за умов реалізації узгодженої політики держави на всіх рівнях. Інвестиційні процеси відіграють значну роль у стабілізації регіонального господарства, забезпеченні комплексного розвитку регіонів, розбудові економічного простору. Створені внаслідок приватизації державного майна суб'єкти господарювання ввійшли в інвестиційний простір регіону та підпорядковані загальним правилам трансформації регіонального господарства. Руйнівні тенденції унеможливили розвиток виробництва на принципах самоорганізації, але перехід до управління інвестиціями сприяє поліпшенню ситуації.

Використання інвестиційного ресурсу на цілі господарства передувє певним структурним змінам суб'єктів господарювання регіону, до яких спрямовуються ресурси через державні програми залучення інвестицій, приватизацію об'єктів державної та комунальної власності, використання можливостей виробничої системи щодо саморозвитку. Перевага надається новим формам інвестування, які виникають унаслідок поєднання із природними ресурсами регіону, а також завершеним формуванням територіальних об'єктів господарства та інтелектуальним ресурсам: знанням населення регіону, об'єктам інтелектуальної власності, правам використання природних ресурсів регіону та засобам вироб-

ництва, майновим правам інтелектуальної власності, іншим цінностям, використання яких пов'язане з інтелектуальною працею людини.

Необхідність розширення виробничих можливостей вимагає пошуку інвестицій та їх реалізації всередині інвестиційного простору, внаслідок чого утворюється нова якість виробничої системи об'єкта інвестицій, починається випуск оновленої продукції для ринку товарів, послуг, інформації. Регіональні чинники обумовлюють певну специфіку інвестиційних дій на кожному етапі. Йдеться про обмеження форм та виду інвестиційного ресурсу; визначене коло інвесторів та суб'єктів; регіональне замовлення на певну продукцію чи її обсяги тощо. У зв'язку з цим виникає завдання відстежувати рух інвестиції на мікрорівнях окремих суб'єктів господарювання.

Унаслідок надходження інвестиційних коштів відбуваються суттєві зміни всередині об'єкта як складової інвестиційного простору. Однак виявлення нових його властивостей обумовлює структурні зміни більш високого рівня завдяки системному характеру відносин між елементами продуктивних сил регіону. Поліпшення якості продукції, поява нових її видів на ринку, витіснення інших товаровиробників вимагають, у свою чергу, оновлення власного виробництва, основних засобів, кадрового потенціалу тощо. Водночас це стає стимулом для вдосконалення системи регіонального управління. Роль інвестиційної діяльності полягає у формуванні нового прошарку суб'єктів інвестиційного простору, які збалансовано управляють об'єктом і враховують інтереси кожного інвестора.

Основними елементами інвестиційного простору, що у взаємодії формують регіональну специфіку інвестування, є властивості об'єкта інвестування, види інвестиційного ресурсу, характеристики суб'єктів інвестиційних відносин, регіональна система управління інвестиційною діяльністю, форми здійснення інвестиції. Вкладення інвестиційних коштів передують створенню регіонального об'єкта інвестування, до якого надходять майно та майнові права, фінансові активи, науково-технічна продукція чи інші інтелектуальні цінності, або об'єкти власності, що отримують ресурси з інвестиційною метою. Внаслідок цього утворюється не лише нова якість інвестиційного простору, але й системи продуктивних сил регіону.

Важливим у розбудові інвестиційного простору регіону є формування його моделі, яка здатна забезпечити раціональне використання всіх елементів продуктивних сил. У систему інформа-

ційних даних щодо інвестиційних ресурсів включено особливості території, але з визначенням відповідної інформаційної складової, зокрема: сукупні ресурси земельної території; характеристики продуктивності; можливість відтворення ресурсів та населення; надходження зовнішніх інвестицій у регіон; інші властивості регіону.

Узагальнення і розповсюдження інформації про результати формування інвестиційних відносин належить до прерогативи системи регіонального управління міста, району, держави, що збігається з об'єктивною вимогою інформаційної прозорості інвестиційного простору та розглядається як чинник зміцнення національної безпеки країни. Особливості функціонування інвестиційного простору залежать від рівня інвестиційної активності місцевих органів влади та управління; ступеня економічної зацікавленості посадових осіб органів місцевого управління та суб'єктів інвестиційних відносин; участі чи відмови громадськості брати участь в інвестиційних процесах з боку громадських організацій, неформальних утворень регіонального рівня.

Управління інвестиціями сприяє активізації господарської діяльності. Різноманітність приватних інтересів призводить до суттєвих розбіжностей у структурі зовнішнього управління інвестиційною діяльністю з боку приватних інвесторів та до руйнування балансу інтересів. Після цього один суб'єкт інвестиційних відносин втрачає вплив на об'єкт, тобто залишається поза інвестиційним простором. Наявність управляючої ланки у системі «інвестор — об'єкт інвестицій» чи «інвестор — інвестор» дозволяє узгоджувати інтереси суб'єктів інвестиційного простору і підтримувати баланс інтересів.

УДК 351.712

С. В. Тринчук

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ ІНФРАСТРУКТУРОЮ ДЕРЖАВИ

У світовій практиці виділяють дві принципово різні як по методиці, так і по глибині змін схеми інституційних перетворень, що відбуваються, у сфері відносин держави і приватного бізнесу, зокрема, й на умовах партнерства (так зване Public Private Partnerships чи державно-приватне партнерство (ДПП)).